

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Lipówka PLH120010 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206 z 22.7.1992, str. 7-50, z późn. zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5403) (2008/25/WE). Obecnie obowiązuje Decyzja Wykonawcza Komisji Europejskiej z dnia z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2022) 854).

Granice obszaru i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony zostały wyznaczone Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 maja 2022 r. (Dz.U. 2022 poz. 2402) w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lipówka PLH120010. Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 są siedliska przyrodnicze:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),

- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe; oraz gatunki zwierząt:

- nocek duży (*Myotis myotis*) – populacja migrująca

- pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – populacja osiadła.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261, 1783, 1846, 2185 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 553), dalej zwaną "ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku", do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonymi ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), dalej zwaną "ustawą o ochronie przyrody".

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34 poz. 186, z 2012 r. poz. 506 oraz z 2017 r. poz. 2310), dalej zwane rozporządzeniem w sprawie planu zadań ochronnych.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także, zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Na podstawie art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Lipówka PLH120010 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie planu zadań ochronnych. W procesie planistycznym przeprowadzono szereg czynności:

1. Dokonano opisu granic obszaru Natura 2000 w formie wektorowej w oparciu o wyznaczenie 24 punktów węzłowych, dla których podano współrzędne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247 oraz z 2019 r. poz. 2494).

2. Ustalono teren objęty projektem planu zadań ochronnych. Na podstawie dokonania czynności weryfikujących stwierdzono, że w przedmiotowym postępowaniu

nie zachodzi przesłanka do wyłączenia z planowania całości lub części obszaru Natura 2000.

3. Ustalono przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010. Przeanalizowano dane o obszarze przekazane do Komisji Europejskiej w formie Standardowego Formularza Danych (SDF), a także dokonano szczegółowej analizy dostępnych danych naukowych oraz wyników badań terenowych wykonanych w ramach prac związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych. Zgodnie z aktualnym Standardowym Formularzem Danych obszaru Natura 2000, przedmiotami jego ochrony są 2 siedliska przyrodnicze: 9170 łąk środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) i 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe oraz 2 gatunki zwierząt: nocek duży (*Myotis myotis*) i pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*, *Osmoderma barnabita*). Na podstawie badań terenowych i wiedzy eksperckiej uznano, że populacja nocka dużego jest nieistotna i kwalifikuje się do usunięcia z przedmiotów ochrony ze względu na niemożliwe wykrycie kryjówek kolonii rozrodczej (inną wybiórczość kryjówek gatunku), brak stwierdzenia gatunku podczas badań terenowych oraz brak istotnego znaczenia jako miejsce żerowania. Zgodnie z pismem z dnia 01.07.2022 r. znak: DZP-WO.630.1.25.2022.LB, dotyczącym zmian SDF, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, do propozycji usunięcia gatunku nocek duży (*Myotis myotis*) odniosła się następująco: „Propozycja usunięcia przedmiotu ochrony (populacji migrującej 1324) zostanie przekazana do akceptacji Komisji Europejskiej wraz z najbliższą aktualizacją polskiej bazy danych obszarów Natura 2000. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lipówka (PLH120010) gatunek stanowi cel i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. Po uzyskaniu akceptacji Komisji Europejskiej na zmianę „in minus” będzie można przystąpić do nowelizacji ww. rozporządzenia i zatwierdzenia zmian w SDF.” A więc zgodnie z powyższą informacją, dla gatunku nocek duży (*Myotis myotis*) nie określano zagrożeń, celów działań ochronnych i działań ochronnych ze względu na brak jego występowania w obszarze.

4. Ustalono oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Lipówka PLH120010 – na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem w sprawie planu zadań ochronnych, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Po uwzględnieniu wyników prac terenowych stan ochrony przedmiotów ochrony oceniono następująco:

- 9170 łąk środkowoeuropejski i subkontynentalny: FV;
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe: U2;
- pachnica dębowa: FV.

5. Ustalono i przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010. Uwzględniono przy tym prawdopodobne kierunki zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych oraz ich możliwy wpływ na parametry i wskaźniki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Na podstawie przeprowadzonej analizy uznano, że dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony głównym zagrożeniem jest niski poziom wód gruntowych, który negatywnie wpływa na skład gatunkowy łąk niskich i łągów, prowadząc do ich nadmiernego przesuszenia. Istotnym zagrożeniem, związanym

z niewystarczającym uwilgotnieniem siedlisk, jest rozprzestrzenianie się turzycy drżączkowatej, która wypiera gatunki typowe dla siedlisk i przyczynia się do zubożenia składu gatunkowego runa. Za zagrożenie potencjalne dla siedlisk uznane zostały gatunki obce, takie jak dąb czerwony i niecierpek gruczołowaty, które występują przy granicy obszaru. Gatunki te mogą wkraczać i rozprzestrzeniać się w obrębie obszaru wypierając gatunki rodzime i prowadzić do zubożenia składu gatunkowego runa. Dla pachnicy dębowej nie zostały zidentyfikowane zagrożenia istniejące, natomiast za zagrożenia potencjalne uznano możliwość zbierania owadów do kolekcji entomologicznych oraz umyślnego niszczenia dziuplastych drzew, będących siedliskiem tego gatunku.

6. Ustalono cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych, odnoszące się do poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru. Cele zostały ustalone w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru zaplanowano poprawę lub utrzymanie wartości wskaźników i parametrów, określonych dla siedlisk i gatunków, wpływających na stan ochrony w obszarze. Cele działań ochronnych ustalone zostały biorąc pod uwagę aktualne uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-ekonomiczne, a także z uwzględnieniem ograniczeń związanych z aktualnym stanem wiedzy oraz możliwymi do zastosowania środkami technicznymi.

7. Ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych. W stosunku do siedlisk przyrodniczych ustalono działania związane z poprawą uwilgotnienia gleby i podniesieniem poziomu wód gruntowych, polegające na sporządzeniu ekspertyzy hydrogeologicznej, na podstawie której określony zostanie zakres prac do wykonania. Ustalono również działania związane z monitoringiem stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji działań ochronnych. Monitoring będzie realizowany zgodnie z wytycznymi i obowiązującymi standardami metodycznymi do Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Monitoring realizacji celów ochrony będzie prowadzony po zakończeniu zaplanowanych działań ochronnych. Przewidziano również konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru poprzez sporządzenie: ekspertyzy hydrogeologicznej dotyczącej sposobu poprawy uwodnienia terenu obszaru i podniesienia wód gruntowych oraz ekspertyzy entomologicznej dotyczącej izolacji stanowiska pachnicy dębowej w obszarze. Dla wszystkich działań ochronnych wskazano obszar wdrażania oraz podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Podmiotem tym jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie), a tam gdzie to konieczne, działania wykonywane będą na podstawie porozumienia z zarządcą gruntów (Nadleśnictwo Niepołomice).

8. Dokonano analizy zapisów dokumentów planistycznych obowiązujących na terenie gminy Drwinia, w tym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego. Nie stwierdzono wskazań do zmiany ww. dokumentów.

9. W efekcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000, ponieważ plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

10. Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granic obszaru Natura 2000. Nie wskazano konieczności dokonania zmian w tym zakresie. Dokonano również

analizy Standardowego Formularza Danych dla obszaru. Stwierdzono konieczność zmiany SDF w zakresie usunięcia przedmiotu ochrony (nocek duży) oraz aktualizacji zapisów dotyczących parametrów siedlisk, jakości danych i zagrożeń.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie planu zadań ochronnych, a także art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, obwieszczeniem z dnia 1 lipca 2020 r. znak: OP-II.082.3.29.2020.JSl, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 poprzez:

- opublikowanie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 1 lipca 2020 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 1 do 29 lipca 2020 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Nadleśnictwa Niepołomice od 6 do 20 lipca 2020 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie od 6 do 31 lipca 2020 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Drwinia w dniach od 2 do 23 lipca 2020 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Bochni w dniach od 3 do 20 lipca 2020 r.;
- opublikowanie obwieszczenia w prasie o zasięgu województwa małopolskiego (Gazeta Wyborcza, 01.07.2020 r., str. 5).

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, jako organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Lipówka PLH120010, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego dokumentu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa.

W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu, w tym zarządców gruntów, lokalnych samorządów, przedstawicieli świata nauki, lokalnych organizacji.

Pierwsze spotkanie informacyjne, którego celem było przedstawienie interesariuszom informacji dotyczących rozpoczęcia prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 oraz stworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy, miało charakter elektronicznych konsultacji, w ramach których w dniach 23 grudnia 2020 r. – 8 stycznia 2021 r. uczestnicy mogli zapoznać się ze sporządzoną ekspertyzą przyrodniczą. Ekspertyza zawierała wyniki inwentaryzacji fitosocjologicznej, chiropterologicznej, entomologicznej i herpetologicznej, które były wykonane w 2020 r.

W dniu 8 września 2021 r. zorganizowano drugie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy. Celem spotkania było zapoznanie uczestników z dokumentacją sporządzoną na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych. Podczas spotkania przedstawiono informacje o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000 Lipówka PLH120010, zidentyfikowanych zagrożeniach, celach ochrony, a także omówiono propozycje działań ochronnych. Po części prezentacyjnej, uczestnicy spotkania udali się na wizję terenową w obszar Natura 2000 Lipówka PLH120010. W terenie była możliwość zidentyfikowania zagrożeń dla przedmiotów

ochrony oraz stanu siedlisk przyrodniczych. Wizja w obszarze przyczyniła się do podjęcia dyskusji dotyczącej proponowanych działań ochronnych, które będą wynikać z planu zadań ochronnych.

W dniu 14 grudnia 2021 r. zorganizowano trzecie spotkanie warsztatowe Zespołu Lokalnej Współpracy, podczas którego przedstawiono projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010. Szczególną uwagę zwrócono na uszczegółowienie celów ochrony z odniesieniem do poszczególnych wskaźników i parametrów, określonych dla siedlisk i gatunków. Podsumowano również dotychczasowe prace oraz wnioski wypracowane z Zespołem Lokalnej Współpracy.

W spotkaniach mogły wziąć udział wszystkie zainteresowane osoby. Zaproszenia na spotkania rozsyłano do wszystkich potencjalnie zainteresowanych podmiotów, jednostek i instytucji (nadleśnictwo, regionalna dyrekcja lasów państwowych, urząd gminy, starostwo powiatowe, uczelnie wyższe, lokalne stowarzyszenia). Zaproszenia były przekazywane w formie elektronicznej. Na drugim spotkaniu konsultacyjnym obecny był autor ekspertyzy. Na spotkaniach dyskusje dotyczyły przede wszystkim zasad gospodarowania w otoczeniu obszaru Natura 2000, kwestii inwazyjnych gatunków obcych oraz uwilgotnienia siedlisk. Komunikacja bieżąca z członkami Zespołu Lokalnej Współpracy, przekazywanie dokumentacji, protokołów i innych materiałów zgromadzonych podczas opracowywania planu zadań ochronnych odbywała się pocztą elektroniczną. Wszystkie materiały udostępniane były również na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Wszystkie zainteresowane podmioty miały możliwość zgłaszania uwag, wniosków i propozycji w przedmiotowych dokumentach.

Wnoszone na bieżąco w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy miały realny wpływ na ostateczną treść projektu zarządzenia.

Obwieszczeniem z dnia znak: OP-II.082.3.3.2022.JSl Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie zawiadomił o sporządzeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 oraz o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i w związku z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody.

Obwieszczenie zostało zamieszczone:

- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 18.01.2022 r.;
- na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 18.01.2022 r. do 11.02.2022 r.;
- na tablicy ogłoszeń Nadleśnictwa Niepołomice w dniach od 27.01.2022 r. do 17.02.2022 r.;
- na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie w dniach od 21.01.2022 r. do 11.02.2022 r.;
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Drwinia w dniach od 25.01.2022 r. do 16.02.2022 r.;
- w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu o zasięgu województwa małopolskiego (Gazeta Krakowska, 18.01.2022 r., str. 6).

Projekt zarządzenia i dokumentacja do planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

w Krakowie oraz były dostępne w siedzibie urzędu. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W ramach 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski do treści projektu zarządzenia.

W dniu 3 czerwca 2022 r. projekt zarządzenia oraz dokumentację planu przekazano do Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie – organu opiniodawczo-doradczego. Po analizie dokumentów, członkowie Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie zgłosili następujące uwagi:

Data i podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
<p>30.06.2022 r.</p> <p>Członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody; Komisja ds. opiniowania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000</p>	<p>Uwaga dot. zał. 3 - przedmiotu ochrony 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe: „Zgodnie z opracowaniem fitosocjologicznym dla LKP „Puszcza Niepołomicka” oddział 460, rezerwat Lipówka to obecnie w całości grąd – reprezentowany przez dwa zbiorowiska: <i>Tilio-Carpinetum typicum</i> i <i>Tilio-Carpinetum caricetosum brizoides</i>. Autorzy opracowania fitosocjologicznego (zestawienie autorów w załączeniu) nie stwierdzają zbiorowisk łągowych. W PZO określono występowanie jeszcze 4 płatów siedliska 91E0 o powierzchni 1,29 ha – ocena U2. Dla zobrazowania sytuacji załączona mapa - oddział 460 - Lipówka - wg Opracowania fitosocjologicznego wraz z aktualizacją siedlisk do PUL - stan na 15 października 2021 roku”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Informacje o występowaniu w obszarze Lipówka zbiorowisk roślinnych reprezentujących siedlisko 91E0 można odnaleźć w wielu dokumentach zarówno historycznych jak i bardziej aktualnych - np:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Głowaciński Z., Kaźmierczakowa R 1978. Ogólna charakterystyka przyrodnicza rezerwatu leśnego Lipówka w Puszczy Niepołomickiej. Stud. Nat. A. 17: 9-36. ·Denisiuk Z. 1978. Szata roślinna rezerwatu Lipówka w Puszczy Niepołomickiej. Studia Naturae, Ser. A 17: 87-117. ·Dziewolski J. 1978. Drzewostany rezerwatu Lipówka w Puszczy Niepołomickiej. Studia Naturae, Ser. A 17: 119-133. ·Michalik S., Michalik R., Mucha E., Ślizowski J. Plan ochrony rezerwatu „Lipówka”, na lata 1999-2018. ·Godzik B, Piechnik Ł. 2019. Puszcza Niepołomicka - zrównoważona gospodarka leśna, a ochrona bogactwa przyrodniczego. 8. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Przewodnik sesji terenowych ·BULiGL 2011. Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu planu urzędzenia lasu NADLEŚNICTWA NIEPOŁOMICIE na okres gospodarczy od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. RDLP w Krakowie <p>Stąd też siedlisko 91E0 (od zaproponowania wyznaczenia obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010 w 2004 roku) jest traktowane jako przedmiot ochrony tego obszaru.</p> <p>Występowanie siedliska zostało potwierdzone w trakcie badań botanicznych przeprowadzonych na potrzeby planu zadań ochronnych (Kata. K., Stadnicka-Futoma A., Ignaczak M., Piskorski M., Zajac B. 2020. Dokumentacja ekspertyz przyrodniczych na potrzeby sporządzania planu zadań ochronnych obszaru Natura Lipówka PLH120010. Żbik</p>

		<p>Konrad Kata. RDOŚ Kraków). Drzewostan w zidentyfikowanych płatach siedliska zbudowany jest z olszy czarnej <i>Alnus glutinosa</i>, gatunku wyróżniającego podzwiązek <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>. W runie występują kolejne gatunki wyróżniające ww. podzwiązek: tojeść pospolita <i>Lysimachia vulgaris</i> i szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i>. Dodatkowo stwierdzono obecność gatunków z klasy <i>Alnetea glutinosae</i>: karbieńca pospolitego <i>Lycopus europaeus</i> oraz ze związku <i>Alno-Ulmion</i>: czeremchę zwyczajną <i>Padus avium</i> i czartawę pospolitą <i>Circaea lutetiana</i>. Mimo ubożego składu gatunkowego runa, związanego prawdopodobnie z nadmiernym przesuszeniem siedliska oraz silną ekspansją turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i>, płaty siedliska w formie zdegradowanej nadal występują. Przyjęcie za opracowaniem fitosocjologicznym dla LKP „Puszcza Niepołomska”, że obszar Natura 2000 w całości pokryty jest przez grąd, przy braku zbiorowisk łągowych, oznaczałoby konieczność wykreślenia łągów z SDF obszaru. Zgromadzone dotychczas dane nie dają podstaw do usunięcia siedliska 91E0 z listy przedmiotów ochrony. Jedyne okoliczności uzasadniające wykreślenie przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 są bowiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Błąd naukowy na etapie wyznaczenia obszaru – konieczne byłoby wykazanie, że w 2004 roku w obszarze nie występowały łągi, lub; 2. Zanik przedmiotu ochrony na skutek naturalnych zmian, którym nie można było zapobiec – konieczne byłoby wykazanie charakteru tych zmian oraz nieskuteczności podejmowanych działań ochronnych. <p>Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych siedlisko 91E0 zajmuje niewielką powierzchnię (1,29 ha). Są to cztery małe płaty (powierzchnie poszczególnych płatów to 0,07, 0,25, 0,32 i 0,65 ha). Trzy z nich zlokalizowane są w południowej części obszaru, natomiast jeden w części północnej, przy czym ten ostatni w znikomym fragmencie nawiązuje do olsu (siedlisko mające niegdyś większą powierzchnię). Siedlisko reprezentowane jest przez silnie zdegradowane, głównie na skutek przesuszenia, zbiorowisko łągu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i>. W obrębie obszaru występują również niewielkie fragmenty zbiorowisk, które są formą</p>
--	--	--

		<p>prześciową pomiędzy łąkami i łąkami. W trakcie badań zaklasyfikowano je do łąk ze względu na większy udział gatunków łąkowych. Niemniej jednak, gdyby warunki wilgotnościowe uległy poprawie, niewykluczone, że proces przekształcania łąk w łąki zostanie zahamowany. Badania fitosocjologiczne przeprowadzone na potrzeby PZO obejmowały całą powierzchnię obszaru Natura 2000. Inwentaryzację siedlisk przyrodniczych wykonał ekspert botanik w oparciu o metodykę wskazaną w przewodnikach metodycznych siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin do monitoringu PMS GIOŚ. W granicach obszaru wykonano 7 zdjęć fitosocjologicznych, a minimalna powierzchnia kartowania siedliska wynosiła 1 ar (0,01 ha). Z kolei w ramach opracowania fitosocjologicznego dla LKP „Puszcza Niepołomska” wykonano ponad 200 zdjęć fitosocjologicznych, przy czym żadne z nich nie było zlokalizowane w granicach obszaru Lipówka PLH120010, a minimalna powierzchnia kartowania wynosiła 0,25 ha. Wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby PZO były prezentowane na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), w tym na spotkaniu terenowym w obszarze Natura 2000 Lipówka. W spotkaniach ZLW uczestniczyli również m.in. przedstawiciele Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Niepołomska oraz RDLP w Krakowie), którzy nie składali żadnych uwag w omawianym zakresie. Biorąc pod uwagę powyższe, w tym przede wszystkim obecny stan zachowania łąk w obszarze Lipówka PLH120010, konieczne jest podjęcie wskazanych w projekcie PZO działań ochronnych, polegających na podniesieniu poziomu wód gruntowych.</p>
	<p>Uwaga dot. zał. 4 – wskaźnika „Ekspansywne gatunki rodzime w runie” określonego dla siedliska 9170 łąk środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>): „bardzo trudne i bardzo mało prawdopodobne do wykonania... Dla zobrazowania sytuacji załączona mapa - oddział 460 - Lipówka - udział <i>Tilio-Carpinetum caricetosum</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Eksperti w dokumentacji do planu zadań ochronnych, wskaźnik „<i>Ekspansywne gatunki rodzime w runie</i>” ocenili jako FV (właściwy), gdyż obecnie udział turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> w siedlisku 9170 wynosi 5%. Zgodnie z metodyką PMS GIOŚ, właściwy stan ochrony wymaga braku ekspansywnych gatunków oraz występowania gatunków nitrofilnych jedynie w pojedynczych osobnikach. Przyjęto, by ocenić stan ochrony w obszarze jako właściwy, wymaga się by na co najmniej 75% powierzchni siedliska przyrodniczego był to stan właściwy. Jako cel działań ochronnych we wskaźniku</p>

	<p><i>brizoides</i> - wg Opracowania fitosocjologicznego wraz z aktualizacją siedlisk do PUL - stan na 15 października 2021 roku”.</p>	<p>„<i>Ekspansywne gatunki rodzime w runie</i>” dla siedliska 9170 łąk środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) przyjęto: utrzymanie udziału turzycy drżączkowej <i>Carex brizoides</i> na poziomie do 5%, a więc utrzymanie poziomu obecnego (FV). Biorąc pod uwagę realizację działania ochronnego wskazanego w załączniku nr 5 do zarządzenia pod pozycją nr 1 (Podniesienie poziomu wód gruntowych. Wykonanie prac związanych z poprawą uwodnienia terenu – budowa zastawek i progów piętrzących na rowach melioracyjnych) realne jest spowolnienie ekspansji turzycy drżączkowej i tym samym utrzymanie wskaźnika na poziomie FV w perspektywie okresu obowiązywania PZO, czyli 10 lat.</p>
	<p>Uwaga dot. zał. 4 – wskaźnika „Powierzchnia siedliska na stanowisku” określonego dla siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe: „W mojej ocenie (mimo zapewne problemów) nie powinno się w PZO zawierać informacji nieaktualnych z SDF. Zgodnie z opracowaniem fitosocjologicznym dla LKP „Puszcza Niepołomicka” oddział 460, rezerwat Lipówka to obecnie w całości łąk – reprezentowany przez dwa zbiorowiska: <i>Tilio-Carpinetum typicum</i> i <i>Tilio-Carpinetum caricetosum brizoides</i>”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przeprowadzone badania przyrodnicze na potrzeby sporządzania PZO (ekspertyza botaniczna/fitosocjologiczna) w roku 2020 r., wykazały siedlisko przyrodnicze 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe). Drzewostan w zidentyfikowanych płatach siedliska zbudowany jest z olszy czarnej <i>Alnus glutinosa</i>, gatunku wyróżniającego podzwiązek <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>. W runie występują kolejne gatunki wyróżniające ww. podzwiązek: tojeść pospolita <i>Lysimachia vulgaris</i> i szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i>. Dodatkowo stwierdzono obecność gatunków z klasy <i>Alnetea glutinosae</i>: karbieńca pospolitego <i>Lycopus europaeus</i> oraz ze związku <i>Alno-Ulmion</i>: czeremchę zwyczajną <i>Padus avium</i> i czartawę pospolitą <i>Circaea lutetiana</i>. Mimo ubogiego składu gatunkowego runa, związanego prawdopodobnie z nadmiernym przesuszeniem siedliska oraz silną ekspansją turzycy drżączkowej <i>Carex brizoides</i>, płaty siedliska w formie zdegradowanej nadal występują. Skartowane siedlisko w obszarze Natura 2000 Lipówka PLH120010 zajmuje powierzchnię 1,29 ha w czterech płatach: (powierzchnie poszczególnych płatów to 0,07, 0,25, 0,32 i 0,65 ha). Ponadto, szczegółowość badań zleconych przez RDOŚ była większa niż w przypadku inwentaryzacji wykonywanej w ramach opracowania fitosocjologicznego, zleconego dla całego Nadleśnictwa Niepołomice. Badania na potrzeby PZO zlecone były tylko i wyłącznie na obszar</p>

		<p>Natura 2000 Lipówka (25,39 ha), w ramach których wykonano 7 zdjęć fitosocjologicznych, a minimalna powierzchnia kartowania siedliska wynosiła 1 ar (0,01 ha). Z kolei dla Lasów Nadleśnictwa Niepołomice wykonano ponad 200 zdjęć fitosocjologicznych, przy czym żadne z nich nie było zlokalizowane w granicach obszaru Lipówka PLH120010, a minimalna powierzchnia kartowania była większa - wynosiła 0,25 ha. Należy zaznaczyć, że wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby PZO prezentowane były na trzech na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), wyjściu terenowym w obszar Natura 2000, a ekspertyzy przyrodnicze wysyłano pocztą mailową do wszystkich członków ZLW. W spotkaniach ZLW uczestniczyli również m.in. przedstawiciele Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Niepołomice oraz RDLP w Krakowie), którzy nie składali żadnych uwag w omawianym zakresie. W związku z powyższym, nie zachodzą przesłanki merytoryczne do wykreślenia siedliska z SDF, a tym samym nie uwzględnienia go w planie zadań ochronnych.</p>
	<p>Uwaga dot. zał. 4 – wskaźnika „Martwe drewno” określonego dla siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe „Mam wątpliwości do tego działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w jaki sposób w rezerwacie (ściśłym) zwiększyć ilość martwego drewna do określonej ilości (wiadomo, że naturalnie coś "dochodzi" ale i się rozkłada... - bilans raczej niesterowalny... 2. Druga wątpliwość - bardziej z dziedziny rozbieżności danych z różnych opracowań... tj. kwestia wielkości udziału %, tj. wg badań zespołu pod kierownictwem prof. Jana Holeksy (publikacja 2020) - "Stan martwego drewna na terenie Puszczy Niepołomickiej jako wynik długotrwałego użytkowania lasu i krótkotrwałej ochrony w 	<p>Uwaga uwzględniona częściowo, zmieniono zapis we wskaźniku.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość martwego drewna w obszarze Natura 2000 Lipówka PLH120010 ulega zwiększaniu na skutek postępującego zamierania najstarszych drzew w drzewostanie. Na tak niewielkiej powierzchni płatów siedliska wystarczy zamarcie jednego dorosłego drzewa by uzyskać istotną zmianę ilości martwego drewna. Proces rozkładania się drewna niektórych gatunków drzew (np. dębu) jest długi, w związku z czym na przestrzeni lat, widoczna jest tendencja wzrostowa ilości martwego drewna na tym obszarze. Osiągnięcie oceny U1 wskaźnika jest więc realne w perspektywie okresu obowiązywania PZO, czyli 10 lat. 2. Cel działań ochronnych dla wskaźnika „Martwe drewno” należy rozpatrywać tylko i wyłącznie w kontekście siedliska dla którego został określony czyli: 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe. Przywołane w uwagach wielkości udziału % martwego drewna w różnych opracowaniach i ich rozbieżności odnoszą się ogólnie do całego drzewostanu obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010, bez rozróżnienia na siedliska. Natomiast badania na potrzeby PZO określiły

	<p>ramach sieci Natura 2000" (w załączeniu) w rezerwacie Lipówka jest 167 m³ martwego drewna na ha (strona 127 artykułu - w załączeniu). Podobne ilości inwentaryzuje N-ctwo w swoich zestawieniach wykonywanych przez leśniczego. Zasobność dla nowego PUL na 2022-2033 w Lipówce to około 548 m³ (średnia ważona powierzchnią dla 3 wydziałów w oddziale 460) - więc obecnie daje to już 30% zasobności drzewostanu. Oczywiście, zdecydowanie nie jestem za zwiększeniem do tej wartości... (patrz wątpliwość pierwsza... utrzymanie / powiększenie ilości do określonego poziomu w rezerwacie ścisłym?)”</p>	<p>ilość martwego drewna w rozróżnieniu na dwa siedliska przyrodnicze występujące w tym obszarze. Jest to związane z tym, że przedmiotami ochrony w obszarze są dwa typy siedlisk, a nie cały drzewostan w tradycyjnym rozumieniu. W przypadku siedliska łągu mała zasobność martwego drewna wynika z wieku drzewostanu, który jest zdecydowanie młodszy od drzewostanu w płatach grądu oraz posiada wyrównaną strukturę wiekową i przestrzenną, a także praktycznie nie występują w nim drzewa w wieku powyżej 100 lat, które mogą być źródłem martwego drewna wielkowymiarowego. Wszelkie inne wskaźniki opisujące siedlisko zostały określone do wskaźników i parametrów, zgodnie z metodykami Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ. Cele działań ochronnych, aby były mierzalne i w przyszłości weryfikowalne również zostały określone do wskaźników i parametrów w oparciu o metodyki GIOŚ PMŚ. Należy zwrócić uwagę, iż wskaźnik „Martwe drewno”, zgodnie z metodyką GIOŚ PMŚ jest dla łągów jedynie wskaźnikiem pomocniczym, a nie wskaźnikiem kardynalnym (czyli jednym z najważniejszych dla utrzymania właściwego stanu siedliska gatunku). Cel działań ochronnych w przedmiotowym wskaźniku zweryfikowano i zmieniono jednostkę z udziału procentowego na wyrażony w m³/ha dla danego siedliska.</p>
	<p>Uwaga dot. zał. 4 – wskaźnika „Reżim wodny” określonego dla siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe: „Proponowałbym zamianę wskaźnika na zachowanie U2 oraz podjęcie działań – co jest zasadne, jednak uwzględniając problem całej zlewni Wisły zakładanie wskaźnika na poprawę może wiązać się z niezrealizowaniem założonego wskaźnika z przyczyn obiektywnych. Zwłaszcza że budowa zastawek jest przewidziana w 2 połowie 10 lecia więc czas na osiągnięcie wskaźnika jest znaczenie mniej. Chyba że koncepcja w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Obecna ocena wskaźnika „Reżim wodny”, określona dla przedmiotowego siedliska to U2 – (stan zły), wynikająca z zupełnie przesuszonego podłoża, powodowanego występowaniem rowów melioracyjnych i niskim poziomem wód gruntowych. Celem planowanego do podjęcia działania nr 1 „Podniesienie poziomu wód gruntowych” (wykonanie prac związanych z poprawą uwodnienia terenu) jest uzyskanie oceny U1 (niezadowolający) – dynamika zalewów i przewodnienie podłoża obniżone w stosunku do normalnego. Pozostawienie wskaźnika z oceną U2 jako celu działania ochronnego, zakłada de facto brak efektu działania i utrzymanie złego stanu ochrony mimo wykonania działań ochronnych. Zakładając, że zostanie poprawione uwodnienie terenu istnieje szansa na poprawę wskaźnika związanego z reżimem wodnym.</p>

	ciągu 2-3 pierwszych lat i następnie budowa zastawek”.	
	Uwaga dot. zał. 5 w działaniu ochronnym nr 1 „Podniesienie poziomu wód gruntowych”: „Jeśli miałyby być osiągnięty wskaźnik to w mojej ocenie należy podjąć działania wcześniej. Czy nie za dużo czasu na wykonanie ekspertyzy hydrogeologicznej (5 lat)...? Jednocześnie tym kompleksie występuje skomplikowany układ warstw wodonośnych i może się okazać, że wykonanie zastawek na rowach nie wpłynie pozytywnie na znaczącą część rezerwatu...”.	Uwaga nieuwzględniona. Opracowanie ekspertyzy dotyczącej sposobu poprawy uwodnienia terenu obszaru i podniesienia wód gruntowych może być zlecone i wykonane wcześniej niż z końcem pierwszego pięciolecia obowiązywania PZO. Termin wykonania ekspertyzy jest zależny od pozyskania środków finansowych na realizację zadania oraz jego wykonania. Bezpiecznym okresem na realizację jest okres pięciu lat. Ekspertyza pozwoli rozpoznać układ warstw wodonośnych oraz określić zakres czynności niezbędnych do zwiększenia uwodnienia gruntu w obszarze.
	Uwaga do treści uzasadnienia „Proponuję również aktualizację o brak obecnie 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe”	Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź na niniejszą uwagę zawarta w odpowiedziach na uwagi nr 1 i nr 3.
	W treści uzasadnienia zwrócono uwagę na kilka literówek i błędów stylistycznych w zapisach.	Uwagi uwzględniono. Dokonano drobnych poprawek w treści uzasadnienia.

Po rozpatrzeniu uwag, przeprowadzono elektroniczne głosowanie (zgodnie z Regulaminem RROP w Krakowie), dotyczące Uchwały Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie w sprawie zaopiniowania projektu Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010. Uchwała Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie Nr PZO_2/2023 z dnia 15 lutego 2023 roku pozytywnie opiniuje projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipówka PLH120010.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 24 marca 2023 r. pismem znak: WR-II.710.1.2023.MG.